

Trst — Izvzemli ponedeljek — vsak dan jutraj. — Uredništvo: ulica sv. Franciške Ašiškega št. 20, I. nadstropje. — Dopolni naj se pošiljajo uredništvu. — Neprankirana pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. — Izdajatelj in odgovorni urednik Stefan Godina. — Lastnik konsorcijski listi Edinosti. — Tisk tiskarne Edinosti. — Naročnina znaša na mesec L. 7.—, pol leta L. 32.— in cel let L. 60.—. — Telefon uredništva in uprave 11-57.

EDINOST

Posamezne številke v Trstu in okolici po 20 stotink. — Oglasi se računajo v širokosti ene kolone (72 mm). — Oglasi trgovcev in obrtnikov mm po 40 stot. osmrtine, zahvale, poslanice in vabila po L. 1.—, oglasi denarnih zavodov, mm po L. 2.—. — Mali oglasi po 2) stot. beseda, najmanj po L. 2.—. — Oglasi naročnina in reklamacije se pošiljajo izključno upravi Edinosti, v Trstu, ulica sv. Franciške Ašiškega št. 20, I. nadstropje. — Telefon uredništva in uprave 11-57.

Italijani in Jugoslovenci v času italijanskega „Risorgimenta“

Društvo za italijansko-slovensko zavezanost

»Društvo za italijansko-slovensko zavezanost« si je nadelo nalogo, da »pospešuje bratsko in dejansko ljubezen med Italijani in Slovenci za neodvisnost in razvoj obeh teh dveh narodov in da se sklenejo med Slovenci in Madžari isti prijateljski odnosi, kakor obstoje med Madžari in Italijani ter med tema dvema narodoma in Poljaki.« Društvo je skušalo izvajati ta svoj program »zavezanosti« s pomočjo »poučnega in vzgojnega glasila« obeh narodov v medsebojnem prijateljskem razmerju. Društvo je izdalo v marcu L. 1849. proglas »Slovanom, Čehom, Ilircem, Maloromom in Bolgarom«, zbranim na narodni skupščini v Pragi. Naglasivši, da vsaka zmaga Avstrije v Italiji služi centralistični monarhiji, nikdar pa narodu, ki so ji podrejeni, poziva proglas Slovane, naj se združijo z Madžari in naj se odtržejo od Avstrije! Južne Slovane je pozival proglas s »toplimi besedami, naj italijansko civilizacijo in italijanske interese spravijo v sklad z interesi prebivalstva« »onkraj Jadrana«. »Morje Jadransko — je bilo rečeno v proglasu —, ki ga vi nazivljate »sinje«, in ki so mu gospodarji Slovenci in Italijani, pomeni razvoj naše industrije in naše trgovine, ki ga ne bodo ovirale carinske pregrade.«

Anzilotti opozarja, da je društvo imenovalo za svojega častnega člana Tommaso, in da je ta stopil v zvezo s profesorjem slovenske literature na kolegiju Francije Cyprien Robertom, ki je urejeval slavofilski list »La Pologne«. Liceju v Belgradu pa je postal izdajatelj italijanskih klasikov »kot priču o bratski ljubavi.« Društvo je v živim zanimenjem zasledovalo narodna gibanja v obdobju monarhije, posnemajoč vesti iz slovenskih listov, n. pr., »Slovenske Lipe« v Pragi in »Slovenskega Jugu« v Zagrebu.

Veliki boj leta 1848. ni uspel. Zato so — pravi Anzilotti — borili za osvobodjenje v Italiji iskali skupnosti z vsemi sovražniki Dunaja. Dne 1. marca 1849. je imel Valerio v italijanski poslanski zbornici govor, izražajoč nade, ki so jih z demokratične strani stavljali v ustajo nazadov proti Habsburžanom. Zanimivo je, — naglašja Anzilotti — da je Valerio, čeprav je pokladal važnost na sporazum z Madžari in »Moldo« Valacchia, stavljaj v prvo vrsto pomembnost sporazuma z Jugoslovenci! Ta zaključek da je bil težaven radi mržnje skupščine proti Hrvatom. Valerio pa je izpodbijal obtožbo, češ, da so Hrvati zvesto orodje Av-

strije, in izvajal: »Mnoge grdobije se pripisujejo Hrvatom, z večjo pravico pa bi se morale pripisovati vojakom iste vojske, ali drugih narodnosti. Vprašati se moramo: zakaj se Hrvati bore proti Italiji?« — In Valerio je odgovoril: »Ker so stavljali svoje nade v slovensko Avstrijo. Sedaj pa vidijo, da je bila to prazna nada in da kruta resničnost je le nemško nadvladje, kakor ga hoče monarhija!«

Ta govor Valeria je bil tem pomembnejši, ker je bil omenjen tudi v adresi zbornice na kralja in sicer s par besedami, ki so namigivale na »nedaljno osamosvojitve slovenskega plemena. Bliznji Slovenci se bodo skušali povzdigniti do dostojanstva naroda, če bodo imeli od nas tiste pomoči, ki jo zahteva skupnost interesov!«

Ko je Tommaso upravljal v Benetkah — za časa republike — javni pouk, je ustanovil tam stolico za srbski jezik, pa tudi v Padovi sta jugoslovenska in italijanska kultura stopila v stike. Tu se je tudi Kollar, ta prorok češkega preporoda, sestal z Orsattom Pozza (Počić), duhovskim pesnikom, in je tu zasledoval »slovenske rokopise in dalmatinske spomine«.

Počić je priporočal, naj se zasnije v Italiji slovenska stolica, ki bo sodelovala z listi v Zagrebu, in se je potegoval za »izvirno in neodvisno ilirsko literaturo« češ, »naj se razvija slovenska narodnost s pomočjo italijanske civilizacije!« V letu 1867. je Počić v nekem članku v »Nuova Antologia« naglašal potrebo, da se ustanovi »veliko jugoslovensko kraljestvo, ki bo središče konfederacije manjših držav — romunske, madžarske, albanske in grške — in to vpricho bližnje nevarnosti spora med Rusijo — to interesirano zaščitnico obdobja v balkanskih Slovanov — in Avstrijo, ki bi se očividno hotela na škodo Italije okoristiti na dozdnevem bližnjem razpadu Turčije.«

Počić, ki je dobro poznal zgodovinske dogodke Slovanov avstrijske monarhije in onih na balkanskem poluotoku, je kazal zaupanje v bodočnost Srbije kot središča ujedinjenja in je z veliko pohvalo govoril o kulturnem delovanju Hrvatov. Anzilotti navaja še mnogo zgledov, kako so se v Italiji tedaj jeli zanimati za stremiljena sosednjih Slovanov, in kako so zasledovali jugoslovensko vprašanje. Posebno so tudi zasledovali stališčne in zgodovinske podatke, ki so kazali, kako narašča slovensko gibanje v Dalmaciji.

komisija je zraven tega dognala, da so na Reki velikanske množine obleke in opreme, ki so last italijanske armade in deloma tudi bivše francoske posadke. Komisija je blago popisala in zaplenila. Bivši poveljnik je to blago prodal takoj po sklenitvi opatijskega sporazuma raznim zasebnikom in zadržal po zelo nizkih cenah. Kupne pogodbe vsebujejo točne podatke o množini kupljenega blaga. Kljub izrecnemu pozivu komisije niso bile predložene nikake listine, ki bi opravičevale te kupčije.

Ponesrečen napad proti ministrskemu predsedniku Giolittiju

LIVORNO, 25. Sročni so neznani zlikovci položili bombo na most železniške proge Rim-Livorno blizu vasi Ardenza. Bomba se je razpočila in je most neznačajno poškodovala. Zrtev ni bilo, ker je bilo po noči in radi tega tudi ni bilo ljudi. Ker je kmalu po razpoku bombe prisopihal vlak, v katerem se je vozil ministrski predsednik Giolitti, je jasno da so zlikovci namenili bombo baš temu vlaku in da je napad bil naperjen proti osebi ministrskega predsednika.

Fašisti razdeljali delavski dom v Florenco

FLORENZA, 25. Ko se je včeraj peljala gruča fašistov po mestu, so neznani ljudje parkirali ustrelili proti njihovega avtomobilu. Sledila je velika zmešnjava. Fašisti so streljali s puškami in revolverji. En oddelek se je podal k delavskemu domu. Tu so vdrli vrata in dobrali vse, kar so našli v pisarniških prostorih, ter odnesli s seboj. Pri spopadih je bilo ranjenih več oseb.

Stavka pomorščakov končana

GENOVA, 25. Zveza pomorških delavcev je sklenila včeraj konec stavke pomorščakov, ki je bila proglašena v protest proti aretaciji anarhističnega agitatorja Malateste.

Rusija

Davek v naravi v sovjetski Rusiji

MOSKVA, 23. Vseruski izvršilni odbor je objavil odlok, s katerim se vpečuje v Rusiji davek v naravi namesto dosedanje obvezne oddaje žita.

Kaj je z Batumom?

CARIGRAD, 23. Boljševiki in kemalisti so baje sklenili sporazum, vsled katerega so kemalisti zapustili Batum.

Amerika

Vsebinske ruske note Ameriki

WASHINGTON, 24. Nota sovjetske vlade, ki jo je prejel državni urad, je od 20. marca in je naslovljena kongresu in predsedniku Zedinjenih držav. Nota pravi, da je sovjetska Rusija od samega začetka upala, da se bodo prijateljski odnosi z ameriško vlado hitro vzpostavili. Ko so čete zaveznikov vdrele na rusko ozemlje, so se sovjetska vlada obrnila do Zedinjenih držav s prošnjo za posredovanje, da bi se prehlivanje krvi ustavilo. Predsednik Wilson pa je bil vedno sovražni ruski republikli. V noti se nadalje izjavlja, da nima sovjetska vlada nikakega namena se mešati v notranje zadeve Zedinjenih držav. Rusija predlaga, da bi poslala posebno odposlanstvo, ki se bo pogajalo o obnovitvi trgovskih stikov z Ameriko. Noto sta podpisala predsednik in tajnik vseruskega izvršilnega odbora.

Harding za obnovitev trgovskih stikov z Rusijo

PARIZ, 24. »Matina« poročajo iz Washingtona: Predsednik Harding namerava povedati, kakšna bo njegova politika nasproti Rusiji. Zedinjene države so za obnovitev trgovskih stikov z Rusijo, toda Harding je proti uradnemu priznanju sovjetske vlade. »Matina« trdi, da se predsednik Harding in državni tajnik Hoover ne strinjata v svojih nazorih o politiki Zedinjenih držav nasproti Rusiji. Hoover je proti obnovitvi trgovskih stikov, dočim je predsednik Harding mnenja, da je treba Rusijo podpirati, da bo mogla zopet proizvajati, kajti v tem slučaju bi se v svetovnem gospodarstvu zopet dosegla ravnotežja.

Poljska

Vojni ujetniki so se začeli vračati iz Rusije

VARŠAVA, 24. Iz Rusije je prispel vlak s prvimi 420 vojnimi ujetniki in talci. Med njimi se nahaja tudi upravitelj vilenske škofije Michalkiewicz.

Gornja Slezija se razdeli na podlagi večn po posameznih občinah

VARŠAVA, 23. Poljski listi pišejo o končnih izidih ljudskega glasovanja v Gornji Sleziji z velikim zaupanjem. Glavni poljski komisar za ljudsko glasovanje poslanec Porfany je pred svojim odhodom v Pariz izdal na prebivalstvo Gornje Slezije proglas, v katerem je rekel: »Veseli smo se, bratje, in pripravljeni smo na nove borbe za ohranitev tega, kar smo si priborili. V premožnem in industrijskem delu Gornje Slezije smo zmagali in ni treba da obupujemo. Zberimo naše moči in ne očajimo jih!« Zastopniki nemškega tiska so šli h generalu Lerondu v Oppelnu in so ga vprašali za njegovo mnenje o

nemški zmagi pri ljudskem glasovanju. General jim je odgovoril, da o tem ne more biti beseda, ker bodo o bodočnosti Gornje Slezije odločile večine po posameznih občinah, in se večine so polvilne za Poljake.

Nemčija

Razmerje glasov v Gornji Sleziji

OPPELN, 24. Uradni podatki o izidu ljudskega glasovanja so sledeči: Vpisanih je bilo 1.217.961 glasovalcev; glasovalo jih je 1.166.102; za Poljake je bilo oddanih 461.523, za Nemčijo 704.579 glasov. Te podatke pregleduje sedaj medzavezniki urad za overovljenje volitev. Končnojavni izidi bodo objavljeni še le prihodnji teden.

Obsedno stanje v Gornji Sleziji

BEUTHEN, 24. Medzavezniki komisija v Oppelnu je ugotovila, da so se nekateri elementi spozabili in so povzročili nemire v vzhodnem delu Gornje Slezije. Medzavezniki komisija hoče na vsak način ohraniti mir ter je vsled tega proglasila v Beuthenu in okolici, v Kattowiczu in okolici in v Plessu obsedno stanje.

Napad vstašev proti Hamburgu

HAMBURG, 24. Hamburgski mestni svet je izjavil, da je obsedno stanje vsled neredov, ki so se pripetili v mestu, upravičeno. Izvršila oblast je izročena posebnemu komisarju. Policija je včeraj odbila gručo vstašev, ki so hoteli vdreti v mesto. »Vossische Zeitung« pravi, da je bilo včeraj 30 mrtvih in okoli 50 ranjenih.

Komunistične vstaje po nemških mestih

BEROLIN, 24. Po zadnjih vesteh se nahaja središče vstaje v srednji Nemčiji med Eislebenom in Hettstedtom, kjer je zbranih nekoliko tisoč oboroženih vstašev. Do spopadov je prišlo v Czapalenu (?) in Eislebenu. Vstaši so tudi pustili. Občinska policija se je morala umekniti. Na obeh straneh je bilo mnogo mrtvih in ranjenih. Vstaši so pogнали v zrak železnico med Eislebenom in Halle. Oblastva so ugotovila, da se 80% delavcev ne strinja z gibanjem in da ga ne odobrava.

»Nevojaško« obsedno stanje v nekaterih nemških pokrajinah

BEROLIN, 24. Državni predsednik je na podlagi čl. 48 ustave sporazumno s prusko vlado odredil nekatere ukrepe za vzpostavitev reda v tistih krajih, kjer je bil mir kaljen. Gre za proglasev nevojaškega obsednega stanja, vsled katerega dobijo civilna oblastva zelo obsežne pravice. Tako je bil predsednik Saksone imenovan za civilnega komisarja. Policija zasedla tiskarno lista »Klassenkampf«.

HALLE, 24. Policija je zasedla tiskarno lista »Klassenkampf« ter je zaplenila klisee s proglasom splošne stavke. Proglas je bil vseeno objavljen in delavci so zapustili delo.

Zavezniki nameravajo zapleniti zlato nemške državne banke

PARIZ, 25. List »New York Herald« piše, da se je nemških finančnih krogov lotil velik nemir vsled vesti, da bi vrhovni svet znal zapleniti rezervo v zlatu nemške državne banke za kritje dolga, ki ga Nemčija noče plačati.

BEROLIN, 25. »Börsenzeitung« pravi, da bi bila zaplenitev rezerve nemške državne banke nepopravljiva nesreča za nemški kredit v inozemstvu, ker je Nemčija izdala ogromno papirnatega denarja in ima v inozemstvu izdatne zaloge zlata. Rezerva v zlatu nemške državne banke znaša 1 milijardo in 91 milijonov mark.

Francija

Francoska vlada odpovedala podporo ruskim beguncem

PARIZ, 25. Agencija Havas je objavila noto, v kateri se zanika vest, češ da je francoska vlada silila ruske begunce v Carigradu, naj se vrnejo v Rusijo ali pa naj se izselijo v Brazilijo. Položaj je drugačen. Res je, da je Francija iz golega človekoljubja podpirala begunce s Krima, toda sedaj so jo neodoljive finančne potrebe prisilile, da bo morala to podporo z zadnjim tega meseca ustaviti. Vsled tega so bili prizadeti begunci opozorjeni, da bodo morali sami skrbeti za svoje vzdrževanje, francoska vlada pa la jim bo šla na roko, bodisi da se hočejo vrniti nazaj v Rusijo bodisi da se hočejo preseliti v Brazilijo.

Avstrijski zvezni kancelar in francoski ministrski predsednik

PARIZ, 23. Zvezni kancelar dr. Mayr in zvezna ministrka za finance in prehrano dr. Grimm in dr. Grünberger so danes nadaljevali posete. Sobotnemu poročnemu posvetovanju s predsednikom republike Millerandom in senatnim predsednikom Bourgeoisom o avstrijskih gospodarskih vprašanjih je sledilo tane posvetovanje z ministrskim predsednikom Briandom in zborničnim predsednikom Peretom. Poleg tega so se poslednje dni v ministrstvu za zunanje zadeve vršila z resortnimi ministri in izvedenci posvetovanja o premožnem vprašanju; od francoske strani se je izkazila pripravljenost za dovolitev izvo-

za gotovih količin premoga. Pogajali so se tudi o cenah in načinu plačevanja. Zastopniki francoske vlade so govorili o ponudbah cen za prihodnje dni.

Clemenceau se je povrnil v Pariz

PARIZ, 23. Clemenceau se je danes popoldne povrnil v Pariz.

Anglija

Nove vstaje v Indiji

PARIZ, 24. Listu »Echo de Paris« poročajo iz Londona: Govori se o novih neredih v Indiji v okraju Raj Bareli po krajine Ude. Nemiri so izbruhnili vsled aretacije nekaj agitatorjev. Na tisoče demonstrantov je oblegalo celo noč orožniško vojašnico. Orožniki so proti množici večkrat ustrelili. Red je bil baje zopet vzpostavljen.

Rudarji grozijo s splošno stavko

PARIZ, 24. Listu »Echo de Paris« poročajo iz Londona: Konferenca angleških rudarjev je imela danes sejo, na kateri je bilo sklenjeno, da bodo rudarji vstajali pri svoji zahtevi po novi splošni uredbi vprašanja plač. Za dan 1. aprila je napovedan začetek splošne stavke rudarjev, ako vlada se ne ponudi, da bo posredovala.

Angleška vlada ne podpira Grške z denarjem

LONDON, 24. Agencija Reuter pravi, da ni točno, da bi bila angleška vlada pripravljena posoditi Grški denar. Angleška vlada ni dala novi grški vladi nobene finančne pomoči. Mogoče je — pravi nota dalje — da je grška vlada poslala londonske bančne kroge za posojilo, toda angleška vlada nima pri tem nič opraviti.

Grška

Grki začeli ofenzivo proti Turkom

ATENE, 24. Poročilo glavnega posvelništva grških čet na smirski fronti pravi, da se je ofenziva začela. Grške čete so zasedle črto 30 km vzhodno Ousaka. Pri Brusi so grške čete prekoračile reko Galles in so dospole do črte Hasan paša Jeniser. Grški letalci so ugotovili, da se Turki umičejo.

Proglas generala Papulasa grškim četam v Mali Aziji

ATENE, 24. Proglas, ki ga je general Papulasa izdal na grške čete v Mali Aziji, pravi: »Vojaki, mi bomo napadli.« »Sovražnik, ki ga imamo pred seboj, je isti, katerega ste vi že potolkli in spodili z grškega ozemlja. Dobro vas poznam. Pred vašim poletom bo sovražnik gotovo bežal proti notranjosti dežele. Vi mu boste zadali zadnji udarec in pri tej vaši zadnji uslugi, ki jo napravite domovini, bo z vami ves narod, vam bo hvaležen in vas bo občudoval. Idite zdobiti zadnje ostanke grškega nasilja! Bodite apostoli visoke grške omike, širite jo z vašim plemenitim zadržanjem. Bodite prizanesljivi nasproti premaganim in branite pravice plemen, ki jih boste srečali, brez ozira na narodnost in vero. Vojaki, jaz sem ponosen, ker mi je dano biti poveljnik takšnih mož kot vi in z božjo pomočjo upam da vas popeljem k novi slavili«

Japonska

Japonski pohlep po ruski Kamčatki

TOKIO, 24. Z ozirom na vesti, češ da je bil en del Kamčatke odstopen Japonski, je grof Ušida izjavil, da je Japonska poslala vladi v Čiti pet not in da ni dobila odgovora na nobeno. Minister je dostavil, da bo Japonska ukrenila potrebno za varstvo ribolova in drugih svojih pravic, tudi če bi bile njene zahteve odklonjene.

Japonska proti trgovskim stikom z Rusijo

LONDON, 24. Listi poročajo, da je grof Hutašina, japonski minister za zunanje zadeve, izjavil v proračunski komisiji, da angleška ne more slediti angleškemu primeru in skleniti trgovsko pogodbo z Rusijo. Glede otoka Japa je rekel, da nima še zadostnih poročil o tem vprašanju. Vprašanje kabljev pa bo kmalu rešeno. Japonska dobi jangajski kabel in Zedinjene države kabel v Juanu.

Volilci v Trstu in okolici

Preglejte takoj volilni imenik in če niste vpisani, reklamirajte svoj vpis! Čas za reklamacije je samo do 29. marca t. l. Kdor vloži reklamacijo za vpis, mora priložiti domovnico in krstni list ali pa drugo listino, s katero lahko dokaže, da je v anektiranem ozemlju rojen in pristojen. Ker si bo marsikdo šele moral preskrbeti te listine, naj se vsak takoj potruži in pregleda volilni imenik. Pregleda naj ob enem, če so njegovi znanci in prijatelji vpisani; če niso, naj jih opozori.

Volilni imenik je na vpogled v našem uredništvu od ponedeljka, 21. t. m. naprej vsak dan izveštri nedelje od 9 do 13 in od 14 do 18 ure.

Jugoslavija

Ministrski svet

BELGRAD, 23. Včeraj se je vršila seja ministrskega sveta pod predsedstvom prestolonaslednika Aleksandra. Ministrski predsednik Pašić je referiral o zunanjem položaju, predvsem o dogodkih v Nemčiji. Razpravljalo se je tudi o vprašanju rekonstrukcije vlade napram splošnemu parlamentarnemu položaju. Vlada je popolnoma složna v vseh vprašanih notranje in zunanje politike. Na koncu se je minister Drasković referiral o položaju v južni Srbiji in o rezultatih njegovega potovanja.

Sklicanje članov ustavnega odbeka

BELGRAD, 23. Pred včerajšnjim je vlada brzojavno pozvala v Belgrad vse odsotne člane ustavnega odbeka.

Demokrati in sporazum z muslimani

BELGRAD, 23. G. Davidović je poslal ministrskemu predsedniku Pašiću nastopno pismo: »G. predsednik! Demokratijski klub je po dolgem razpravljanju o sporazumu z muslimani in o podlagi poročila ministra Krizmana na svoji pred včerajšnji seji sklenil, da sprejme nastopne pogoje: 1. Sporazumno naj velja le za Bosno in Hercegovino in ne sme imeti vpliva na rešitev agrarne reforme v drugih krajih kraljevine. 2. Kmet mora dobiti zemljo brezplačno in ne plača nobene odškodnine ali odkupnine. 3. Vršilec gospodarskih pravic v Bosni in Hercegovini se ne more dati nobena odkupnina za zemljo ali se jim prizna za likvidacijo gospodarskih pravic v interesu socialne pravice denarna pomoč, ki se bo izplačala regresivno enkrat za vselej. 4. Dokler se ti odnosi definitivno ne likvidirajo na način, ki je predviden v sporazumu in v uredbah, se izplača za prvi hip prodajem, ki ne sme biti večji od 70 milijonov dinarjev. 5. Klub je pripravljen, da sprejme ta sporazum, in sicer iz političnih razlogov, ker je brez tega donešenje ustave nemogoče, in iz gospodarskih razlogov, ker se s tem likvidira agrarno vprašanje v Bosni in Hercegovini.

Dr. Trumbić in dr. Vošnjak v Zagrebu

ZAGREB, 23. Bivši minister dr. Trumbić in narodni poslanec dr. Vošnjak sta prišla v Zagreb, kjer sta obiskala bana dr. Tomljenovića.

Francoski admiral Fatou pri Pašiću

BELGRAD, 23. Ministrski predsednik Pašić je sprejel v avdienci francoskega poslanika Simona in admirala Fatoua

člana komisije za izdelavo podonavskih statutuov. Admiral Fatou se udeleži gospodarske konference v Portorose ter je prišel v Belgrad da se informira o jugos. stališču. Bil je tudi v Varšavi, Pragi, na Dunaju in v Bukarešti.

Nove uvozne carine

BELGRAD, 23. Nova uvozna carinska tarifa je izdelana in pride prihodnji toden v ministrski svet. Prometni davek bo sploh odpravljen, zato pa bo azijo zvišan, da ostanjejo državi neizpremenjeni dohodki. Z ozirom na velik odpor v trgovskih krogih v celi državi je finančno ministrstvo glede nove tarife uvedlo redni pripravljalni postopek z zaslišanjem interesentov in trgovske komore. Ker jugoslovensko poljedelstvo in industrija potrebujeja večjo zaščito, se povišujejo carinske postavke za boljše pridelke, ki bi mogli konkurirati z jugoslovenskimi, zlasti na vino in na važne industrijske pridelke kakor železo, fine čevlje, slannike itd. Za časopisni papir carina odpade.

Češkoslovaška

Pozdrav predsednika Hardinga Masaryku

PRAGA, 25. Predsednik Zedinjenih držav Harding se je predsedniku Masaryku zahvalil za brzojavne čestitke teie obenem izrazil svoja prijateljska čustva za češkoslovaško republiko in češkoslovaški narod.

Češkoslovaška in bernski dogovor

PRAGA, 25. Češkoslovaška republika je pristopila k bernskemu dogovoru o prometu.

Bolgarska

Sobranje odobrilo trgovsko pogodbo s Češkoslovaško

SOFIJA, 24. Sobranje je odobrilo brez razprave trgovsko pogodbo s Češkoslovaško.

Italija

D'Annunzio je trgoval z državnim blagom

RIM, 24. Komisija, kateri je bila poverjena naloga, da zbere material, k se ga je bil polastil poveljnik bivšeg reškega regentstva, je končala svoje delo, ki ga je bila začela v mesecu januarju v zmislu doloeč obilitskega sporazuma. Vsega skupaj je bilo poslano v Pulo 21 parnikov materiala, ki je vreden več sto milijonov. Omenjena

Politično društvo „Edinost“

vabi vse svoje člane na

redni občni zbor

ki se bo vršil

v torek, 29. marca 1921., ob 11. uri, v gostilni g. Andreja Obersnela, Olivača 52

s sledečim dnevnim redom:

1. Nagovor predsednika;
2. Poročilo tajnika.
3. Poročilo blagajnika;
4. Sprememba § 1 društvenih pravil.
5. Volitev novega odbora.
6. Slučajnosti.

Politično društvo „Edinost“.

Domače vesti

Sedaj hočejo mirni dušave, ki so jih sami razvneli Francesco Cicciotti joče in stoji v tiskarstvenem „Piccolo“ v dveh dolgih kolonah, da bi preprečil svoje ljube razgrajanje, naj se enkrat odneha od nasilneži. Čas je že, da se pomirijo dušave, da se povrnejo normalne razmere, da prične zopet življenje, vredno, da ga živimo. Cicciotti trdi celo, da bila vojna leta niso bila tako huda, kakor so bili zadnji tedni. Še več: Cicciotti polemizira — od kod namikrat to junaštvo? — proti nekemu proglasu fašistov, kjer so napovedovali, da bodo svoje delo nadaljevali Noče se prerokati — pravi — ali ugotoviti mora, da še mesec dni sem vse evropsko časopise govori, da v Italiji sicer ni revolucije, pač pa da razsaja tolovajstvo („brigantaggio“), ki požiga, razdeva, ubija in hrade. List „Journal de Geneve“ da je celo opozarjal, da „bivanje na italijanskih jezerih ne bi bilo ravno mirno“; angleški list „Daily Mail“ da je opozarjal, da „po lepem cestah Italije ni varno se voziti, posebno pa ne v avtomobilu“. Vse to da ne koristi slabi italijanski valuti, niti ne povečuje italijanskega kredita na tujih tržnicah. Na sestanku v Londonu pa je rekel francoski minister Loucheur, da se na Italijo v tem trenutku ne more računati, ker je potrebno, da pomiri svoje notranje upore. Vse to pripoveduje sedaj Francesco Cicciotti in se obrača proti „blaznežem nasilja“, ki „zategajo hišo, da bi speli eno jaje“. Vsi drugi pa da hočejo živeti od dela. Vprašuje: koliko časa se bomo dopuščali nasilnežem nadvladje nad skupnim življenjem? Nad nami je — pravi — streha skupne hiše, ki ji grozi zrušitev. — Kakor Cicciotti, se oglašajo tudi drugi — po časi, nekako hočejo, drug za drugim. Zakaj niso govorili tako o pravem času? E zato, ker so mislili, da bo n. pr. tu v Trstu gorela le sedmotedna hiša. Sedaj se le vidi, kako je ob požaru v sosedstvu v nevarnosti tudi — moja hiša! Čini „blaznežev nasilja“ imajo pač na sebi to posebnost, da sicer veš, kje in kako so začeli, nikdar pa kje in kako jim bo konec!

Danes tako, večeraj drugače! Odredba vlade, da se naše Primorje razdeli v tri volilna okrožja — Trst, Istro in Gorisko-Gradišansko — naša na osire kritike pri istih, ki bi hoteli, da naj bi Primorje tvorilo eno edino volilno okrožje. Seveda se oglašajo tudi branitelji vladne odredbe. Za nas je posebno zanimivo, kako je neki tržaški list branil ukrep, da bo Trst z okolico tvoril posebno volilno okrožje. Na naglasjanje nasprotnikov, da je razdelitev v tri volilna okrožja nevarna za Italijane v narodnem pogledu, je odgovoril oni list, da v Trstu ni take nevarnosti, ker tu da so tudi socialistične in komunistične mase po ogromni večini — italijanske. Tako pišejo danes, ko treba braniti Giolittijevo vladno. A kako je pisal isti list še pred par dnevi, tako rekoč večeraj, ko je tudi branil Giolittijevo politiko proti socializmu in komunizmu? V velikem zboru skupno z vsemi drugimi listi je kritikal in branil, ali vsaj opravičeval vsa nasilja proti socializmu in komunizmu, češ, da tvorijo ti veliki nevarnost za Italijo in italijanstvo v teh krajih zato, ker so skoro izključno — Slovanci! Kdaj je torej oni list legal: ali danes, ko je trdil eno, ali večeraj, ko je trdil — nasprotno? In dalje: ali potrjuje resnico, ko kriče na ves glas, da je Trst izključno italijanski, ali pa tedaj, ko kriče istotako hripavo o slovanski nevarnosti? No, mi se nadejamo, da podajo odgovor volitve — in da povedo resnico o narodnostnih odnosih v Trstu in v vsem našem Primorju!

Od Pencia do Pilatža! Po pomoti nisem vpisan v volilni imenik. Preskrbel sem si vse potrebne dokumente za reklamacije. Kje srečujemo reklamacije? — Od Pencia do Pilatža me pošilja; od Judeža do Kajfeža bodim. Kraven red! En cel dan sem zato uporabil in še pol dneva, n vse zaman. Da, pri moji volji! Povejte nam vendar, kje se vlagajo prošnje!

A. Zveza prodajalcev rib daje na znanje, da pride danes na trg velika množina sardel. Riba so prispela večeraj.

Uradne vesti

Stanovnajska komisija. Civilni komisariat za Trst in okolice javlja: Civilni komisariat za Trst in okolice je sestavljen posvetovalno komisijo za stanovnajske zadeve, katere predvideva 1. člen novega odloka generalnega ci-

vilnega komisariata za Julijsko Benetijo od 21. marca 1921. — Komisija je sestavljena takole: kot delegati Zveze najemnikov: Alojzij Candotti in dr. Anton Suttora kot dejanska člana ter Josip Wollenig kot namestnik; kot delegata Zveze tržaških hišnih lastnikov: Arthur Mocciole kot dejanski član in dr. Karol Weiss pl. Welden kot namestnik; kot delegata malih tržaških hišnih lastnikov: inž. arh. Humbert Fonda kot dejanski član in Diogen Trevisan kot namestnik. — Komisija bo pričela s svojim delom v soboto 26. marca t. l. — Trst, 23. marca 1921. — Komisar Fione.

Postaja za skok v Lipici. Ravateljstvo kr. konjušnice v Lipici naznanja, da je bila 15. t. m. odprta v Lipici javna postaja za skok. Na razpolago sta 1 lipičanski zrebec in 1 osel. Postaja je zasebnikom na razpolago. Pristojbina za skok znaša pri zrebcu 40 lir, pri oslu 25 lir.

Uvoz goveje živine iz Poljske. Generalni civilni komisariat odreja: Do novega ukrepa je uvoz goveje živine iz Poljske v kraljestvo Italijo prepovedan. Tudi se ne smejo uvažati iz Poljske surovo maslo, živalski ostanki, krma, slama in gnoj. — Prestopki se kaznujejo po zakonu. — Trst, 19. marca 1921. — Gen. civ. kom. Mosconi.

Iz tržaškega življenja

Roparski napad. 32letni Anton Dori, stanujoč v ulici dell'Industria št. 53, je uslužben pri tiskarstvu kot kočijaž. Kočijaž gre vsako jutro v stanovanje Lambeka v ulici Navali št. 11, kjer mu izroči lastnik ključe od bleva. Dori vpreže konje in gre zopet v stanovanje lastnika, da mu izroči lastnik trgovske listine in včasih tudi denar. To delo opravlja Dori vsaki dan. Večkrat mu je izročil Lambek 7000 lir in več listin, katere je imel izročiti v pisarni v ulici Udine. Ko je prišel kočijaž do ulice Giambattista Vico, je skočil na voz 30-leten možakar in udaril kočijaža tako močno po glavi, da je padel v nezavest. Nato je pobral škaflo, v kateri je hranil kočijaž izročene mu 7000 lir ter pobegnil. Ko je prišel Dori k zavesti, je videl, da škaflo in denarja ni več. Roparski napad je bil javljen policiji, ki predrznega roparja pridno zasleduje.

Ljubljanska tovaršnica. 26letni parniški kuhar Gulijan Zorzenon, stanujoč v ulici S. Giusto št. 32, se je zaljubil pred par meseci v nočnega metuljčka, ki se zove Ines Luchina in stanuje v hiši čednosti v ulici dell'Olio št. 3. Zorzenon je objubil metuljčku, da je reši iz gramotne hiše, ako mu postane zvesta tovaršnica. Luchina mu je to objubila in kuhar jo je vzel k sebi v svoje stanovanje. Njuno življenje je potekalo srečno in veselo. Nekega dne je pa kuhar odpotoval iz Trsta ter zagotovo svoj budoči ženi, da je lahko brez skrbi radi njega. Kuharja ni bilo 2 meseca nazaj. Ko se je po dolgem času povrnil, ni našel tovaršnice doma. Ker je ni bilo 2 dni doma, mu je prišlo takoj na misel, da ga ljubica vara. Ko nečeno se je vendarle oglašila. Tedaj se je pa med kuharjem in deplutom vnel hud prepir. Ines se je rotila, da ga ni varala. Kuhar se pa ni mnogo zmenil za Luchinine izgovore. Večkrat zjutraj okoli 10. ure je šel kuhar na kvarturo, da bi se iznebil ženske. Kmalu za njim je prišla tudi Ines, ter pravila komisarjem, da se Zorzenon laže. In zopet se je med njima raznel prepir, ki se je končal s tem, da je vrgla ljubica ljubčico steklenico karbolne kiseline v glavo. Mož, ki je bil ves ožgan po obrazu, so spremlili na rešilno postajo, kjer je dobil prvo pomoč. Predrznost ženske so pa spravili pod ključ. V zaporu si je hotela končati življenje s strupom. Na lice mesta je bil pozvan zdravnik rešilne postaje, ki je izpral ženski žolodec, ter jo pustil v zaporu pod nadzorstvom.

Tatovi v stanovanju. Večkrat pri belem dnevu so odprli neznani tatovi s ponarejenimi ključi stanovanje Ane Milost v ulici del Solitario št. 1. Po stanovanju so brskali toliko časa, dokler niso našli v omari zaklad. Obkladal je bil spravljen v malo vrečko, je obstajal iz sledetih dragocenosti: knjižica za penzijo in 150 lir v denarju. Starka ima upanje, da se je usmili po prejšnji tatovi ter ji vrnejo vsaj knjižico za penzijo.

Hišna preiskava. Večkrat zjutraj so preiskali orožniki neko klet, ki se nahaja v ulici Croceta št. 14. V kleti so našli 43 steklenice finega vina, ki je bilo svoj čas ukradeno pri trgovcu Antonu Battisti v ulici Torchio št. 3. Steklenice so bile vrnjene lastniku. Do danes se še ni moglo ugotoviti, kdo je spravil tam ukradene steklenice.

Na rešilni postaji. Večkrat zjutraj je prišel na rešilno postajo 17letni Humbert Moro, stanujoč v Rocolu na hribu št. 851. Mladenič se je bil oparil z vrelo vodo po obrazu. Zdravnik mu je dal primerno pomoč ter ga nato poslal v domačo oskrbo.

Mala nezgoda in velika radovednost. Večkrat popoldne je bil pred rešilno postajo cel semen. „Prav gotovo je revica mrtva“, pravi eden. „Ni res“, pravi drugi. „Kako ne, jedva se je glava še držala telesa“. In ušibali so, kako se je priletelo in zakaj. K sreči pa ni bilo tako hudo. Neki gospod je prinesel na rešilno postajo 4letno deklico, ki je bila padla pod konja, sicer se pa le neznatno poškodila.

Vesti iz Goriške

Temnica. † Ivan Trampus. Nesreča, o kateri smo poročali, je zahtevala žrtve. Ivan Trampus (in ne Josip), na katerega se je zvrnil voz, je dobil tako težke notranje poškodbe, da so ga morali v Trstu operirati. Po operaciji je dobil pljučnico, kateri je podlegel. Pokojnik je bil

obče priljubljen in spoštovan mož. O tem priča že to, da sta ga občina izbrala za svojega župana. Kot zvest sin našega Kraša je bil vseskozi zaveden Slovenec. Njegovo truplo se prepelje iz Trsta v domačo vas, kjer bo položeno v večnem počitku. Lahka mu bodi kršna domača zemlja. Družini pa naše iskreno sožalje.

Oni trije, gg. Cej, Perko in Komjanc ml., o katerih smo poročali, da jih je oblastvo zaprlo, še vedno niso na svobodi. Njih aretacijo je zakrivil neki znani fašist. Edina njih krivda je bila ta, da so imeli baje prepire radi onih lističev, katere so neznanci razširili po nekaterih krajih. Hranili so jih bolj radi kurioznosti kot radi kakšnega drugega namena. V sredo popoldne so aretirali še g. Pupina, ki pa je bil takoj izpuščen. Zanimivo so ti slučaj, zakaj jeno je, da omenjeni nimajo z otročjim in neumnim razširjanjem takih lističev, ki jih nikakor ne odobravamo, nikake zveze. Zanimivo so te aretacije. Stojš na travniku, govoriš s prijateljem, nič hudega slušča, pa pristopi k tebi orožnik: Pojdite z menoj! — Zakaj? Zato enostavno, ker si Slovenec in bi bil morda lahko nekaj storil, češar pa nisi storil, ker se ti zdi preumno. To je res sijajna priprava na „mirno sožitje“. Kaj bi neki rekli k temu g. Pettarin? Baje so aretirali tudi več mož na deželi.

Koncert g. Srečka Kumarja, ki se je predelano nedeljo vendar vršil, četudi so bili plakati zamazani z grožnjami in mrtvaškimi glavami ter so ljudje imeli strah pred morebitnimi napadi, je moralno dobro uspel. Udeležba je bila pod navedenimi razmerami precej pičila, skoraj prepričala. Sicer se je koncert izvršil nemoteno. Par točk je moralo izpusti, ker ni bilo klavirja. Besednjak se je prestopil groženj in ga ni dal. Po koncertu pa so našli celo na Srečka Kumarja in posvili njega in njegovo spremstvo. — Tako je z našimi kulturnimi prireditvami v Gorici. Gotovo je, da v takih razmerah ni prijetno delovati. Za gorisko kulturo, ki danes vlada v mestu, so pač dovolj trije ali celo kar štiri kinematografi, cela vrsta raznih plesnih prireditev, celo v postnem času, kaj bi tedaj pustili, da bi Slovenci delali izjemno, ker so v njih očeh itak „nekulturni“ narod.

Zakelj je nesel po ulici Alvarez neki 17-letni Tolazzi, ko ga je dobil stražnik. Ko je Tolazzi zagledal moža postave, mu je postala vreča naenkrat pretežka. Vrgel jo je na tla in jo popihal z dečkom, ki je bil v njem. Stražnik pa — ne bodi len — jo je ubral za njima, jo dohitel ter zgrabil Tolazzija, dočim mu je pa deček ušel. V vreči je bilo 12 parov voljaških čevljev. Tolazzi je dejal, da jih je kupil od neznane vojaka. Tega mu seveda niso verjeli, zato so ga zaprli.

O grozni nesreči v St. Mavru smo izvedeli že sledeče podrobnosti. Ko je začel dan 19. marca ob pol treh popoldne Valentin Bensa iz St. Mavra, da se začelo gorati za gozdovi g. Fonzarja in da se ogenj vedno bolj širi, je naprotil svojoga načelnika, naj mu dovolji, da gre in si obvaruje kopo sena. Gasilo je več ljudi. V bližini pa se je razpočila mina ali granata — ne ve se natančno — in ga je tako razmesarila, da je čez nekaj minut umrl. Zapustil je vdovo in dva otroka. Za sirote so nabrali posamezni dobrotniki v St. Mavru večjo svoto denarja.

Goriška pošta ne pozna naših domačih krajev. Pismo, naslovljeno v Cerkljo, je hodilo tja, kamor bi moralo priti v enem dnevu, celih 11 dni. Na ovitku je bilo zapisano s sviničnikom: Jugoslavija — znamenje, kam so ga namenili vrli poznavalci zemljepis in slovenskih krajevskih imen. Morda je pismo iskalo svojo posestirno Cerkljico?

Naši ljudje in krajevna imena. Tu pa tam opazimo, da se naši ljudje stranjuje naših krajevskih imen. Celu na postajah zahtevajo listke v spakcedrani italijanščini, namesto slovenski. Bolj ko je kdo visoko iz hribov doma, raje se pači. Slišali smo dve ženski, ki sta na postaji živo debatirali, ali se peljati v Piedrolle ali ne. Naj bo kdo še tako na drugi strani naše domovine, to bi moral vedeti, da se ta kraj imenuje Podbrdo in ne drugače. Isto velja za druge vasi.

Kojako. Na dan sv. Jožefa se je izvršila tu lepa prireditev kojsčanskih deklet. Pevske točke so izborno izpadle, tudi enodejanka „V posredovalnici“ in „Crevlar in krojač“ sta dobro izpadle. Le tako naprej!

Iz Črnege vrha nad Idrijo poročajo, da so tam František Mikuz v Trebeh št. 52, pogorela vsa gospodarska poslopja. Dobro je samo, da se je ogenj omejil, da se ni razširil na celo vas. Ognjegascem in drugim ljudem, ki so pri gašenju pomagali, vsa hvala. Škoda je ogromna.

Vesti iz Notranjske

Iz Idrije. Dve izborne učne moči naše realke in nižje gimnazije sta nas te dni zapustile. Dr. Kos na Rudolfinov muzej v Ljubljano in Ludovik Malakar za profesorja slovenščine na ljubljanski realki. Zanimiva je bila zadnja ura vsakega razreda, katero je odhajajoči profesor še prebil z dijaki. Marsikdo bi rekel: Dijak je pač vesel, če odhaja učitelj iz zavoda, saj že vsaka novost miče človeka. Ta dva profesorja pa sta bila zelo stroga. A glej, ko stopi učitelj v razred zadnjo uro, vidi tablo z zelenjem okrašeno, dijak ga čaka s postovilnim govorom, v katerem se v res izbranih izrazih zahvaljuje profesorju za ves trud in napor, a tudi za vse potrpljenje in ljubezen, katero je kazal do dijakov. Komaj ta konča, deklamira drugi dijak za to primerno pesem in za njim še drugi. Sopke iz lepih cvetlic, kake risbe, katere so dijaki sami napravili iz predmetov, ki so

z zavodom v kaki zvezi ali posamezne slike iz Idrije, dajo mu v dar. Profesorja, sta bila presenečena, kaj takega pač še nista doživela. Ginjen se je vsak zahvalil, a dijaki in dijakinje so začeli jokati, da se celo profesorju izvabili solze v oči. Nisem mislil, da smo tako tesno zvezani bili je pravil učitelj svojim tovaršem. Rad grem na novo službo, a silno težko mi je oditi in zapustiti tako srčno vzajemnost. Ko bi bil prej vedel, da ima človek toliko zaupanja in ljubezni na zavodu, bi bil še tu ostal. Mi bomo težko pogrešali dve moči, kajti bila sta res strokovnjaka, vzorna pedagog, ki sta imela strogo disciplino in zanimivo predavanje. Kje bomo dobili naslednike?

LISTNICA UPRAVNISTVA

Gg. Martin Ferjan in Josip Knafli sta naprosena, da se zgledita v našem upravnistvu.

Gospodarstvo

Nova tovarna v Jugoslaviji. Jugoslovanska industrijska in Zadruga banka v Splitu sta kupili tvornice sardin v jugoslovanskih primorskih krajih, ki so bile do sedaj last peštanke Anglobanke. Tvornice bodo presnovane v delniško družbo „Sardina“. Delnice bodo znašale 200 K.

Borzna poročila.

Tečaj:

V Trstu, 25. marca 1921.

Jadranska banka	380
Cosulich	409
Dalmatia	330
Gerolamich	2.15
Libera Trieste	608
Lloyd	1725
Lussino	1325
Martinolich	258
Oceanic	420
Premuda	450
Tripostovich	455
Ampela	650
Cement Dalmatia	392
Cement Spalato	970

Tuja valuta na tržaškem trgu:

Neprepčane krome	4	5
avstrijsko-nemške krome	4	450
avstrijsko-nemške krome	34	35
dinarji	72	7350
leji	34	50
marke	41	50
dolarji	24	50
francoski franki	176	177
švicarski franki	432	434
angleški funti papirni	98	99
angleški funti zlati	112	114
rubli	12	13
napoleon	88	92

S potirnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je izdihnil svoje blago dušo naš ljubljeni soprog, sin, oče in brat

Ivan Trampus

trgovca, posessnika in župana

po kratki in neprilagodni bolezn, previden a svetlostjavi za umirajočo. Truplo dragega pokojnika se prepelje tekotom današnjega dne iz Trsta v Temnico, kjer se bo vršil pogreb v nedeljo, 27. t. m.

TRST-TEMNICA, 26. marca 1921.

Ivane, soproga Ivan, oče Stanizlav, Regina, otroci: Karl, Franc, Alojz, bratje, Olga roj. Plazar, nevesta

MALI OGLASI

IZDELUJEM žimnice. Pridem tudi na dom. UL. MOISE LUZZATTO št. 3, IV. 460

V OSMICI FR. KOBALA, Verdela - Farneto 1318, lonjerska cesta, se prodaja vino, lastnega izdelka. 461

POUK: Angleškega, francoskega, italijanskega, jugoslovanskega, nemškega jezika, slovniča, konverzacija, korespondenca, stenografija; trimesečni tečaji za odrasle; posebni tečaji in ponavljanje za deco. Prestavljajo. Via Boccaccio 3, vrata 14. 451

POZORI Srebrne krome po najvišjih cenah plačuje edini grosist Begledi Vito, via Madonna 10, L. 389

BRINJEVEC jamčeno naraven, v poljubni množini, se dobi po zmerani ceni pri Fr. Delevala, Slavina p. Prestranek. 34

ZLATO in srebrne krome plačam več kot drugi kupci. Albert Povh, urar, Murzini 46 (v bližini drvarnega trga). 25

KISA z gospodarskim poslojem in 6 njiv zemlje na Volčjadrugi št. 306, 5 minut od postaje, se proda na javni dražbi dne 7. aprila ob 10. uri popoldne. Eventuelne informacije daje upravitelj Franc Cernic, Sempeter pri Gorici. 436

IZDELANA VODA SILA ex - Nussbaum na Hablju, s šestnajst metri padca in velikim, masivnim poslojem, primeram za veliko žago in obenem za valjanje bakra in izdelovanje betonskih izdelkov, ali za velik mlin, se da v družbo ali eventualno proda. Ob najmanjši vodi nad 70 HP. Blizu postaje. Posredovalci izključno! Interesentom daje pojasnila Miro Bratina, Ajdovščina. 423

UBIRALEC in popravilalec glasovirjev in harmonijev Andrej Pečar, Trst, ul. Coroneo 1, V. 396

TRTNE SKROPLNICE sistem „Austria“ iz tovarne Franc Nechwille, Dunaj, ima v zalogi Ivan Mesemel, Vipava. (347)

CUNJE čiste, bele in barvane po L. 1-4, ter volno in žimo, kupujem vsak dan. Solitario 7. 405

KRONE plača v denar par cent. več nego vsak drugi kupec, edinole Alojz Povh, trgovina Plazna Garibaldi št. 3, telef. 3-29 (prej trg Bariera)

STEDILNIKE za vžigalce, vsake velikosti, solidno domača delo. Izdeluje in po dogovoru tudi postavlja. Izdelovalnica stedičnikov, Kranjec Ludovik, Trnovo pri Il. Bistrici. 381

SPRETNOST, POSTENO KUJARICO z dose-danjo ali večletno prakso sprejme „Narodni hotel“ v Postopju. Hrana in stanovanje v hotelu. Plača po dogovoru. Istotam se sprejme tudi poštna služkinja. 454

Jadranska banka v Ljubljani

sprejme takoj v službo

sprejme takoj v službo

Prosilci z bančno prakso imajo prednost. Ponudbe, katerim je priložiti s lista in siž-bena spraveča kakor tudi osebne lističe, naj se oddajo Jadranski banki v Trstu.

Istrska vina, vermouth in žganje

z jamčeno pristna, prodaja po konkurenčnih cenah

G. MARTISSA CARBONAJO

v Kopru (Istra) (256)

Dobra Istrska bela in črna vina od 220 l naprej. — Kupci preglejte naše kleti, da se prepričate

(Dalje).

PODLISTEK

V. F. B.

V malem svetu

Ko je Dragan — najstarejši jima otrok — vstopil v gimnazijo, je opazal on, da troški za otroke naraščajo in da bodo vedno večji. Ako se hoče kaj spraviti za doto dvema hčerama, se treba ogledati po novem zaslužku in več hraniti, nego so dosedaj. Skušal je torej spekulirati z žitom, ki ga je ceno kupoval ter dobro prodajal velikim podjetnikom. Razum tega je zanesljivim plačevalcem posojal za dobre obresti tako pridobil denar na kratke roke ter je imel v obeh teh dveh vrstah kupčije nenavadno srečo, do katere je pomagala tudi njegova treznost in opreznost. Ni bilo v njem Bug ve kakšega daru za kupčije — njegov obraz je oval bolj dobro dano, nego pa domišljavega spekulanta —, ali, delavnost, previdnost in vztrajnost so mu nadomestile mnogo. Pa je slednjič v zadnjih desetih letih velikansko napredoval in odjemalec je bilo vedno več tudi v njegovih prodajalnicah. — Bil je nekako na samem, brez bližnje konkurence. — Evo z drugim je pomagalo, da si je mogel v teh dvajsetih letih pridobiti lepo

malo imetje v svoji skramariji, kakor je Solzica večkrat rekla porogljivo, dočim so drugi njegovi tovarši že davno pozapri svoje prodajalnice, ker niso mogli zmagovati vedno večje rezije, in ker niso znali biti skromni v svojih potrebah.

Společka je namenil ta svoj prihranek z doto Ivanka in Milu, svojima hčerama, a je sklenil, da ne bo nič govoril o tem, dokler ne pride do kake možnosti. S tem j hotel iznenaditi njiju in njuno mater. Ali, čim bolj je svota naraščala, tem težje je varoval svojo tajnost. Zdelo se mu je sebično, da se le on sam veseli na tem napredku in da te radosti ne privoščata tudi svoji ženi. A njegova radostnateh tisočkah, ki jih je bilo vedno več, je bila velika — tako velika, da ga je silila, da je varčeval vedno bolj v želji, da se svota zaokroži čim prej. Radi tega se je odrekel kadenju, pil pol litra manje ob sobotah na kegličku in je povsem nehal zahajati v kavarno. To so bile malenkosti, ali, z drugimi malenkostmi so dajale tekotom leta lepo svoto!

— Lani o Božiču — je zaključil svoje poročilo — toliko da se nisem izdal! — Več, da ti ne morem ničesar prikriti! —

— Nisem ravno prepričana o tem... —

— No, ti dereš vedno isto kožo, je odvrnil Janko z rahlo grajo. — Torej, lani že nisem

imel potrpljenja... Ivanka je že osemnajst let stara, ali če ne misli na možitev. Videl sem torej, da ne morem čakati, dokler se ne oglašijo tisti, ki ji je prisojen, a Bog vedi, kdaj se oglašijo! Sklenil sem zato, da potrpih še do 3. oktobra, tvojega rojstnega dne, in potem da te iznenadim z okroglo svoto. Rekel sem »torej« nisem prekalil tega denarja.

Solzica se je sedaj namahnila. Še vedno je držala knjižico odprto na krilu ter gledala z zaviljenim pogledom v lepo številko. Pazljivo je poslušala Jankov govor, ki ni tikel povsem gladko, ker Krivošić ni govoril gladko, čisto se mu je ustavljalo in mešal je v kajkovsko narečje štokavsko nadaljevanja, ki so ovajala njegovo lisko pokoljenost! Ali, besede njegove so bile tako prostodušne in odzvanjala je iz njih tako iskrena radost na tem uspehu, da jim je Solzica morala verovati. Spominjala se je razburjenosti in raztresenosti Jankove, ki jo je opazala večeraj in danes in je slutila v njej marsikaj. Bila je premagana in morala si je priznati, da ta Janko vendar ni povsem grd človek. Te pohvale mu sicer ni rekla glasno, zhi, dopustila je, da jo je objel — to je bila elast, ki jo Krivošić ni užival vsak dan.

Rukovo ogilje, premog, pilnov coke, drva za peč in stedičnike

Živo in gašeno apno, strešniki, navadna opeka, cement Portland I. vrste

Daniele Pillin, Trst

ZALOGI: 29

Via Coroneo 25 telefon 13-06 Viale XX. settembre 94 t. l. 241